

УДК 336.148

DOI <https://doi.org/10.32847/ln.2019.9.20>

Пацкан В.В.

*здобувач кафедри адміністративного, фінансового, інформаційного права
ДВНЗ «Ужгородський національний університет»*

ПРИНЦИПИ ДІЯЛЬНОСТІ РАХУНКОВОЇ ПАЛАТИ ЯК ВИЩОГО ОРГАНУ АУДИТУ УКРАЇНИ

Постановка проблеми. У контексті розвитку України, як правової і демократичної держави, євроінтеграції України, розвитку Рахункової палати як вищого органу аудиту України, запобігання та протидії корупції в Україні, адміністративної реформи важливого значення набуває дослідження проблематики принципів діяльності Рахункової палати як вищого органу аудиту України.

Дослідження проблематики принципів діяльності Рахункової палати як вищого органу аудиту України має важливе практичне значення для подальшого вдосконалення адміністративного законодавства України, а також для вдосконалення правозастосовної практики у цій сфері. Внаслідок цього дослідження проблематики принципів діяльності Рахункової палати як вищого органу аудиту України є важливим для розвитку науки адміністративного права.

Огляд останніх досліджень і публікацій. Проблематика принципів діяльності Рахункової палати як вищого органу аудиту України є актуальною, а окремі її аспекти були предметом дослідження окремих сучасних науковців, зокрема В. Авер'янова, О. Койчевої, О. Ніконової, Н. Обушної, С. Стеценка.

Формулювання завдання дослідження. **Метою статті** є охарактеризувати проблематику принципів діяльності Рахункової палати як вищого органу аудиту України.

Завданнями статті є: сформулювати визначення поняття «принципи діяльності Рахункової палати як вищого органу аудиту України», охарактеризувати окремі принципи діяльності Рахункової палати як вищого органу аудиту України.

Виклад основного матеріалу. Нині головним завданням державної правової політики є нормативно-правове забезпечення реформ. Основними принципами правової політики, на основі яких вона має розроблятися та здійснюватись, є: пріоритетність прав людини як найвищої соціальної цінності; соціальна зумовленість; справедливість; легітимність та демократичний характер; відповідність основним положенням законодавства Європейського Союзу та міжнародного права; гласність; наукова обґрунтованість; стійкість і прогнозованість [1, с. 179].

Згідно зі ст. 98 Конституції України [2], контроль від імені Верховної Ради України за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використання здійснює Рахункова палата. Аналіз статусу та повноважень Рахункової палати України свідчить, що вона є провідним органом державного фінансового контролю в Україні, який відповідає міжнародним стандартам, що є важливим, з огляду на курс на євроінтеграцію [3, с. 157]. Рахункова палата України як орган парламентського контролю, згідно із конституційно затвердженими повноваженнями, здійснює зовнішній контроль державних коштів [4]. Отже, Рахункова палата є вищим органом аудиту в Україні.

Принципи діяльності Рахункової палати як вищого органу аудиту України – це принципи права, суть яких полягає в забезпеченні належної та ефективної діяльності Рахункової палати, її членів та посадових осіб, об'єктивного та неупередженого здійснення заходів державного зовнішнього фінансового конт-

ролю (аудиту), вільного та безперешкодного доступу громадян, органів публічної влади, інститутів громадянського суспільства до інформації про діяльність Рахункової палати, її членів та посадових осіб.

Згідно зі ст. 3 Закону України «Про Рахункову палату» [5] діяльність Рахункової палати ґрунтується на принципах законності, незалежності, об'єктивності, безсторонності, гласності та неупередженості.

Отже, основними принципами діяльності Рахункової палати є такі принципи: законності, незалежності, об'єктивності, безсторонності, гласності та неупередженості. Нижче охарактеризуємо детально ці принципи.

Принцип верховенства права в Україні закріплений у ст. 8 Конституції. Відповідно до нього Конституція України має найвищу юридичну силу, а її норми є нормами прямої дії. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і мають відповідати їй.

Принцип законності безпосередньо пов'язаний із принципом верховенства права і з нього випливає, а також базується на положеннях Конституції України, згідно з якими Україна є суверенною і незалежною, демократичною, соціальною, правовою державою. Органи державної влади й органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, в межах повноважень і у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Законність має бути реальною. Закон став в Україні основним джерелом права, прийнятим відповідно до Конституції. Реальність законності гарантовано, насамперед, обов'язком державних органів та їх посадових осіб додержуватися її, відповідальністю перед народом України, а також судовим контролем (у тому числі з боку Конституційного Суду України), прокурорським наглядом, контролем із боку спеціально створених органів виконавчої влади (інспекцій, адміністрацій, комісій, комітетів) і правом громадян на звернення в державні та громадські органи, в тому числі суд [6, с. 12–13].

Важливе значення з-поміж вищезгаданих принципів має принцип незалежності Рахункової палати. Згідно з ч. 2 ст. 3 Закону України «Про Рахункову палату» Рахункова палата є організаційно, функціонально та фінансово незалежною, самостійно планує свою діяльність.

Незалежність Рахункової палати забезпечується:

1) встановленим Конституцією України і цим Законом порядком призначення на посади та звільнення з посад членів Рахункової палати;

2) визначеними цим Законом та іншими законами України гарантіями діяльності Рахункової палати;

3) особливим порядком організаційного забезпечення діяльності Рахункової палати, встановленим законом.

Рахункова палата під час здійснення своїх повноважень є незалежною від будь-якого незаконного впливу, тиску або втручання. Незаконне втручання у здійснення Рахунковою палатою наданих законом повноважень забороняється і тягне за собою відповідальність, встановлену законом. Втручання органів державної влади, органів місцевого самоврядування, політичних партій та громадських об'єднань, підприємств, установ, організацій незалежно від форми власності та їх посадових і службових осіб у діяльність Рахункової палати забороняється. Припинення повноважень Верховної Ради України не може бути підставою для припинення повноважень членів Рахункової палати.

Рахункова палата застосовує у своїй діяльності основні принципи діяльності Міжнародної організації вищих органів фінансового контролю (INTOSAI), Європейської організації вищих органів фінансового контролю (EUROSAI) та Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю (ISSAI) в частині, що не суперечить Конституції та законам України.

Міжнародні стандарти INTOSAI – це основні положення та принципи здійснення

аудиту в публічному секторі, що сформовані за певною структурою, схвалені Конгресом INTOSAI та рекомендуються до застосування Вищих органів аудиту (далі – ВОА) різних країн тією мірою, якою вони є сумісними з законодавством цих країн.

Доцільність впровадження професійних стандартів у сфері публічного аудиту зумовлена потребами сучасного громадянського суспільства, орієнтованого на демократичні цінності. Адже міжнародна практика засвідчує, що Стандарти INTOSAI є важливим інструментом підвищення ефективності у сфері публічного аудиту за рахунок формування уніфікованих підходів, принципів і правил до його організації та методології проведення, що сприяє впровадженню найкращих технологій і тісній взаємодії ВОА, а також здійснює професійно-інтегративну функцію, що об'єднує співробітників ВОА різних країн тощо [7, с. 238].

Принцип об'єктивності діяльності Рахункової палати полягає в тому, що члени та посадової особи мають здійснювати діяльність об'єктивно, на справедливих засадах, не керуватися політичною доцільністю чи іншими не правовими критеріями у своїй роботі і не допускати участь таких осіб у здійсненні кожного заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) за наявності потенційних або реальних конфліктів інтересів в них.

Відповідно до ч. 6. ст. 19 Закону України «Про Рахункову палату» член Рахункової палати під час здійснення своїх повноважень має додержуватися вимог Конституції і законів України, не вчиняти будь-яких дій, що компрометують посаду члена Рахункової палати і можуть викликати сумнів у його об'єктивності, неупередженості та незалежності.

Інформація щодо наявності в посадових осіб апарату Рахункової палати потенційних або реальних конфліктів інтересів надається ними особисто шляхом заповнення перед початком здійснення кожного заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) сертифікатів незалежності.

Потенційний конфлікт інтересів – наявність в особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або на вчинення чи невчинення дій під час виконання зазначених повноважень (Закон України «Про запобігання корупції» [8]).

Реальний конфлікт інтересів – суперечність між приватним інтересом особи та її службовими чи представницькими повноваженнями, що впливає на об'єктивність або неупередженість прийняття рішень, або на вчинення дій під час виконання зазначених повноважень (Закон України «Про запобігання корупції»).

Принцип безсторонності діяльності Рахункової палати полягає в тому що члени та посадової особи при здійсненні заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) мають здійснювати діяльність об'єктивно і справедливо, без жодних симпатій чи антипатій до будь-якої сторони та працівників об'єкта контролю.

У процесі своєї практичної діяльності щодо здійснення своїх повноважень Рахункова палата, її члени та посадові особи використовують різні правові принципи в роботі. З-поміж цих принципів важливе значення має принцип гласності у роботі Рахункової палати.

Верховенство права та законність у діяльності суб'єктів публічно-владних повноважень передбачає також і реалізацію принципу гласності адміністративної діяльності як загального принципу реалізації компетенції будь-якого державного органу чи відповідної посадової особи. Реалізація цього принципу означає, насамперед, те, що будь-які адміністративні дії або рішення (за винятком випадків секретності, якщо це прямо передбачено в законодавстві) мають бути доступні не лише для осіб, яких ці рішення й дії стосуються, а й для широкого кола громадськості. Із принципом гласності тісно пов'язаний і принцип відкритості адміністративної діяльності, яка

має здійснюватися не лише відповідно до наданих повноважень, а й відповідно до стандартів відкритості, які передбачені в національному законодавстві та міжнародно-правових актах [1, с. 265].

В. Колпаков розглядає принцип гласності в контексті адміністративного процесу, зокрема, він наголошує, що принцип гласності передбачає: а) змогу учасників процесу безпосередньо знайомитися з усіма матеріалами по справі та б) відкритий розгляд справи. Вимога про відкритий розгляд справи означає, що відповідний орган або посадова особа зобов'язані своєчасно повідомити учасникам місце і час розгляду справи. Суб'єкт розгляду і прийняття рішення по справі не має права відмовити заінтересованим особам в їх проханні бути присутніми на розгляді конкретних справ про адміністративні правопорушення [9, с. 397].

С. Стеценко зазначає, що гласність – вільний доступ громадян до інформації про діяльність органів державного управління. Реалізація на практиці вказаного принципу державного управління означає реальну можливість громадян знати про те, яким чином у державі готуються та приймаються управлінські рішення. Проявами принципу гласності є:

а) відкритість і прозорість державних органів (посадових осіб) у здійсненні їхніх повноважень;

б) суттєва роль засобів масової інформації в оприлюдненні державних управлінських рішень;

в) кожному гарантується право вільного доступу до інформації про стан довкілля, про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на її поширення. Така інформація ніким не може бути засекречена (ст. 50 Конституції України) [10, с. 53–54].

Отже, принцип гласності в роботі Рахункової палати полягає в забезпеченні вільного та безперешкодного доступу громадян, органів публічної влади, інститутів громадянського суспільства до інформації про діяльність Рахункової палати, її членів та посадових осіб.

Згідно зі ст. 37 Закону України «Про Рахункову палату» Рахункова палата взаємодіє з Верховною Радою України та її органами в порядку, визначеному цим Законом, Регламентом Верховної Ради України [11] та іншими законами, що передбачає, зокрема:

– інформування Верховної Ради України та її органів про результати здійснення Рахунковою палатою заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту);

– подання і представлення Верховній Раді України щорічного звіту про результати діяльності Рахункової палати;

– заслуховування Верховною Радою України та її органами доповідей та інформацій (повідомлень) членів Рахункової палати щодо здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

Відповідно до п. 48.1. Регламенту Рахункової палати [12] з метою забезпечення відкритості, публічності і доступності результатів роботи Рахункової палати для інших державних органів, громадськості, засобів масової інформації Рахункова палата регулярно оприлюднює інформацію про свою діяльність. Вимоги до змісту, порядку та строків оприлюднення інформації про діяльність Рахункової палати визначаються Порядком оприлюднення інформації про діяльність Рахункової палати, що затверджується рішенням Рахункової палати. Рахункова палата забезпечує оприлюднення результатів своєї діяльності шляхом:

1. Розміщення на офіційному веб-сайті у формі відкритих даних відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації» [13]:

– Регламенту Рахункової палати;
– планів роботи Рахункової палати;
– щорічного звіту про діяльність Рахункової палати;

– інформаційних повідомлень про діяльність Рахункової палати;

– звітів про здійснені заходи державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту);

– висновків щодо проекту закону про Державний бюджет України, щоквартальних виснов-

ків про стан виконання Державного бюджету України, висновків до річного звіту про виконання закону про Державний бюджет України;

– звітів про результати зовнішнього аудиту Рахункової палати та зовнішнього оцінювання її діяльності;

– рішень Рахункової палати;

– інформаційних повідомлень про виконання рішень Рахункової палати об'єктами контролю;

– інформаційних бюлетенів;

– інформації про бюджет за бюджетними програмами, затвердженими Рахунковою палатою, та показниками, бюджетні призначення щодо яких визначені законом про Державний бюджет України;

– паспортів бюджетних програм на поточний бюджетний період (включаючи зміни до паспортів бюджетних програм) та звітів про виконання паспортів бюджетних програм за звітний бюджетний період;

– інших матеріалів, які стосуються результатів діяльності Рахункової палати.

2. Проведення пресконференцій за підсумками роботи Рахункової палати за квартал, півріччя, рік, а також у зв'язку із завершенням окремих заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). Пресконференцію проводить Голова Рахункової палати та/або за дорученням Голови Рахункової палати член Рахункової палати, відповідальний за здійснення відповідного заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

3. Проведення брифінгів щодо найважливіших проблем діяльності Рахункової палати, які проводяться в тому ж порядку, що і прес-конференції, в тому числі брифінгів у Верховній Раді України в установленому порядку.

4. Направлення від імені Рахункової палати пресрелізів, інформаційних повідомлень, текстів статей та інших матеріалів для опублікування в засобах масової інформації. Зазначені матеріали направляються на адресу засобів масової інформації із супровідним листом, за підписом Голови Рахункової палати та погодженням із членом Рахункової палати, відповідальним

за здійснення відповідного заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту).

5. Публікування матеріалів про діяльність Рахункової палати в інформаційних виданнях INTOSAI, EUROSAI, а також у друкованих чи інтернет-виданнях вищих органів фінансового контролю зарубіжних країн у порядку, встановленому цими органами та виданнями.

6. Інформування про результати здійснених заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту) органів державної влади, правоохоронних органів, інших державних органів.

7. Надання відповідей на запити на інформацію відповідно до Порядку складання, подання запитів на інформацію та надання відповідей на них, що є додатком до цього Регламенту.

Голова Рахункової палати інформує громадськість через засоби масової інформації про діяльність Рахункової палати.

Відповідно до п. 41.1. Регламенту Рахункової палати Рахункова палата регулярно інформує Верховну Раду України про результати здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), включаючи факти порушень бюджетного законодавства. Інформування Верховної Ради України здійснюється протягом 15 робочих днів із моменту затвердження Рахунковою палатою звіту та/або висновків, складених за результатами здійснення заходу державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), шляхом направлення листа, за підписом Голови Рахункової палати, додатками до якого є копія рішення Рахункової палати, копія затвердженого звіту та інші матеріали (за необхідності).

Важливе значення у вищезгаданому контексті має також щорічний звіт про діяльність Рахункової палати. Рахункова палата щороку готує та не пізніше 1 травня року, наступного за звітним, подає Верховній Раді України щорічний звіт про свою діяльність. Структурний підрозділ, відповідальний за питання аналітики, методології та контролю якості, на підставі матеріалів щодо здійснених заходів державного зовнішнього фінансо-

вого контролю (аудиту), наданих департамен-
тами та іншими структурними підрозділами
з питань діяльності Рахункової палати, підго-
товлених за окремим розпорядженням Голови
Рахункової палати, готує проект щорічного
звіту про діяльність Рахункової палати і подає
на розгляд Голові Рахункової палати. Голова
Рахункової палати вносить звіт на засі-
дання Рахункової палати. Звіт після розгляду
доопрацьовується з урахуванням висловле-
них зауважень та пропозицій. Затверджений
на засіданні і підписаний Головою Рахункової
палати звіт про діяльність Рахункової палати
подається до Верховної Ради України.

Пропозиції Рахункової палати за резуль-
татами заходів державного зовнішнього
фінансового контролю (аудиту) було врахо-
вано Верховною Радою України у прийнятих
у 2017 р. 9 законах, а також під час підго-
товки 8 законопроектів. Окремі рекомендації
Рахункової палати, зроблені за результатами
проведених заходів державного зовнішнього
фінансового контролю (аудиту), знайшли
відображення у 17 постановах і 13 розпо-
рядженнях Кабінету Міністрів України, спрямо-
ваних на удосконалення державної фінансо-
вої та бюджетної політики, поліпшення якості
життя населення. До Національної поліції
України та її територіальних органів у 2017 р.
Рахунковою палатою для вжиття заходів реа-
гування надіслано 14 матеріалів, до Служби
безпеки України – 4 матеріали [14].

Принцип неупередженості діяльності
Рахункової палати полягає в тому, що члени
та посадової особи у своїй роботі мають
здійснювати діяльність об'єктивно і неупере-
джено, без жодних упереджень чи інших пере-
конань, які можуть вплинути на об'єктивність
в їх роботі, наявність симпатій чи антипатій
до будь-яких інших учасників правовідносин.

Відповідно до п. 26.7. Регламенту Рахунко-
вої палати обставинами, які перешкоджають
посадовій особі апарату Рахункової палати
виконувати доручення члена Рахункової палати
на здійснення заходу державного зовніш-
нього фінансового контролю (аудиту), є наяв-

ність потенційного або реального конфлікту
інтересів у посадової особи апарату Рахунко-
вої палати, що перешкоджає виконанню нею
доручення з огляду на можливу загрозу неза-
лежності, об'єктивності та неупередженості,
яка вимагається ISSAI 30 «Кодекс етики»[15].

Висновки. Отже, поняття «принципи
діяльності Рахункової палати як вищого
органу аудиту України» можна визначити як
принципи права, суть яких полягає в забез-
печенні належної та ефективної діяльності
Рахункової палати, її членів та посадових осіб,
об'єктивного та неупередженого здійснення
заходів державного зовнішнього фінансового
контролю (аудиту), вільного та безперешкод-
ного доступу громадян, органів публічної
влади, інститутів громадянського суспіль-
ства до інформації про діяльність Рахункової
палати, її членів та посадових осіб.

Основними принципами діяльності Рахун-
кової палати є такі принципи: законності,
незалежності, об'єктивності, безсторонності,
гласності та неупередженості.

З метою ефективної роботи Рахункової
палати як вищого органу аудиту України, забез-
печення високого рівня довіри з боку суспіль-
ства, інших органів державної влади, міжна-
родного співтовариства, вищих органів аудиту
окремих зарубіжних країн важливим є забезпе-
чення принципу гласності в роботі Рахункової
палати, що є важливою гарантією для належ-
ного здійснення публічного контролю за надхо-
дженням коштів до Державного бюджету Укра-
їни та їх використанням, а також забезпечення
прозорості роботи Рахункової палати та добро-
чесності її членів та посадових осіб.

Існують перспективи подальших науко-
вих досліджень у цьому напрямі, зокрема,
щодо порівняльно-правового аналізу прин-
ципів діяльності Рахункової палати та вищих
органів аудиту країн-членів ЄС, принципів
діяльності Рахункової палати, адміністра-
тивно-правового статусу Рахункової палати.

Отже, в цій статті охарактеризовано про-
блематику принципів діяльності Рахункової
палати як вищого органу аудиту України.

Анотація

Стаття присвячена Принципам діяльності Рахункової палати як вищої аудиторської установи України. Відповідно до ст. 4 Закону України «Про Рахункову палату» повноваження, надані Рахунковою палатою Конституцією України, здійснюються шляхом здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту). Державний зовнішній фінансовий контроль (аудит) забезпечується Рахунковою палатою шляхом фінансового аудиту, аудиту ефективності, експертизи, аналізу та інших заходів контролю.

У процесі практичної діяльності Рахункова палата, її члени та посадові особи у процесі здійснення своїх повноважень застосовують у своїй роботі різні правові принципи. З цих принципів важливим є принцип публічності в роботі Рахункової палати. Принцип гласності в діяльності Рахункової палати полягає в забезпеченні вільного та безперешкодного доступу громадян, органів державної влади, інститутів громадянського суспільства до інформації про діяльність Рахункової палати, її членів та посадових осіб.

Поняття «принципи діяльності Рахункової палати як вищої аудиторської установи України» можна визначити як принципи права, суть яких полягає в забезпеченні належної та ефективної діяльності Рахункової палати, її членів та посадових осіб, об'єктивне та неупереджене здійснення заходів державного зовнішнього фінансового контролю (аудиту), вільного та безперешкодного доступу громадян, органів державної влади, інститутів громадянського суспільства до інформації про діяльність Рахункової палати, її членів та посадових осіб. Основними принципами діяльності Рахункової палати як вищої аудиторської установи України є такі принципи: законність, незалежність, об'єктивність, неупередженість та прозорість.

Зроблено висновок, що з метою ефективної роботи Рахункової палати як вищого органу аудиту України, забезпечення високого рівня довіри з боку суспільства, інших органів державної влади, міжнародного співтовариства, вищих органів аудиту окремих зарубіжних країн, важливим є забезпечення принципу гласності в роботі Рахункової палати, що є важливою гарантією для належного здійснення публічного контролю за надходженням коштів до Державного бюджету України та їх використанням, а також забезпечення прозорості роботи Рахункової палати та добросовісності її членів та посадових осіб.

Ключові слова: Рахункова палата, вищий орган аудиту, державна влада, аудит, гласність, принципи права, адміністративна реформа.

Patskan V.V. Principles of the activities of the Accounting Chamber as a supreme audit institution of Ukraine

Summary

The article is devoted to the Principles of the activities of the Accounting Chamber as a supreme audit institution of Ukraine. According to Art. 4 of the Law of Ukraine "On the Accounting Chamber" powers conferred on the Accounting Chamber by the Constitution of Ukraine are exercised through the implementation of measures of state external financial control (audit). The State External Financial Control (audit) is provided by the Accounting Chamber through financial audit, performance audit, expertise, analysis and other control measures.

In the process of practical activity the Accounting Chamber, its members and officials in the realization of their powers, apply different legal principles in their work. Of these principles, the principle of publicity in the work of the Accounting Chamber is essential. The principle of publicity in the activities of the Accounting Chamber – is to ensure free and unhindered access of citizens, public authorities, civil society institutions, to information about the activities of the Accounting Chamber, its members and officials.

The concept of "principles of activities of the Accounting Chamber as supreme audit institution of Ukraine" can be defined as the principles of law, the essence of which is to ensure the proper

and effective activity of the Accounting Chamber, its members and officials, objective and impartial implementation of measures of state external financial control (audit), free and unhindered access of citizens, public authorities, civil society institutions to information on the activities of the Accounting Chamber, its members and officials. The basic principles of the Accounting Chamber's activities as the supreme audit institution of Ukraine are the following principles: legality, independence, objectivity, impartiality, transparency and impartiality.

It is concluded that in order to work effectively of the Accounting Chamber as the supreme audit body of Ukraine, to ensure a high level of trust on the part of the public, other public authorities, the international community, the highest audit bodies of certain foreign countries, it is important to ensure the principle of transparency in the work of the Accounting Chamber. is an important guarantee for the proper implementation of public control over the receipt and use of funds to the State Budget of Ukraine, as well as ensuring the transparency of the work of the Accounting Chamber and virtue its members and officials.

Key words: Accounting Chamber, Supreme Audit Institution, the state government, audit, publicity, principles of law, administrative reform.

Список використаних джерел:

1. Адміністративне право України. Академічний курс: Підруч. У 2 т. Т. 2. Особлива частина / Відп. ред. В.Б. Авер'янов. Київ : Юридична думка, 2009. 600 с.
2. Конституція України від 28 червня 1996 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
3. Койчева О.С. Конституційний статус рахункової палати України в системі органів державного фінансового контролю. *Право і суспільство*. 2014. № 6.1. С. 151–158.
4. Табенська Ю.В. Делеговані контрольні повноваження Рахункової палати України. URL: http://sophus.at.ua/publ/2015_06_4_5_kam_podils/sekcija_section_3_2015_06_4_5/delegovani_kontrolni_rovnovazhennja_rakhunkovoji_palati_ukrajini/99-1-0-1470 (дата звернення 12.09.2018 р).
5. Про Рахункову палату : Закон України від 2 липня 2015 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 36. Ст. 360.
6. Адміністративне право України / За ред. Ю.П. Битяка. Київ : Юрінком Інтер, 2007. 544 с.
7. Обушна Н.І. Міжнародні стандарти INTOSAI як інструмент підвищення ефективності аудиту в системі публічного управління. *Ефективність державного управління*. 2017. Вип. 2. С. 229–240.
8. Про запобігання корупції : Закон України від 14 жовтня 2014 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 49. Ст. 2056.
9. Колпаков В.К. Адміністративно-деліктний правовий феномен : Монографія. Київ : Юрінком Інтер, 2004. 528 с.
10. Стеценко С.Г. Адміністративне право України. Навчальний посібник. Київ : Атіка, 2007. 624 с.
11. Регламент Верховної Ради України: затверджений Законом України від 10 лютого 2010 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2010. №№ 14-15, 16-17. Ст. 133.
12. Регламент Рахункової палати, затверджений рішенням Рахункової палати від 28.08.2018 р. № 22-7. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/About/RegulatoryDoc/arp_1_new.pdf (дата звернення 14.09.2018 р.).
13. Про доступ до публічної інформації : Закон України від 13 січня 2011 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 32. Ст. 314.
14. Звіт Рахункової палати за 2017 рік, затверджений Рішенням Рахункової палати від 22.03.2018 р. № 7-2. URL: https://rp.gov.ua/upload-files/Activity/Reports/Zvit_RP_2017.pdf (дата звернення 15.09.2018 р.).
15. ISSAI 30: Этический кодекс ИНТОСАИ. URL: <https://docplayer.ru/36780862-Issai-30-eticheskiy-kodeks-intosai.html> (дата звернення 15.09.2018 р.).